

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petlitrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Koptarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Koptarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

S. L. S. v deželni šolski svet.

Deželni odbor kranjske dežele je začel delovati, in vsakdo razvodi danes iz prvega nastopa S. L. S., da je držala svojo besedo vsakomu, ki jo je dala, da ni kupčevala in ne bo barantala s svojimi načeli, ampak da je čist ohranila svoj ljudski in narodni prapor.

Najbolj je bilo vse radovedno, koga pošlje deželni odbor v deželni šolski svet. Tako globoko se je bila zarila v vso slovensko javnost misel slovensko-nemške zveze, da je vse pričakovalo, da bo tudi S. L. S. igrala tako vlogo, kakor so jo liberalci igrali v pretekli dobi. Dr. Šusteršič je bil na zaupnem shodu pred celo deželo očitno izjavil, da med S. L. S. in med Nemci ni absolutno nobenega pakta, nobene zveze, ampak da S. L. S. postopa popolnoma samostojno in neodvisno. Značilno je za liberalno stranko, da ona tega ni mogla verjeti. Njej se je zdelo neverjetno, da bi kdo ne delal kravje kupčije, če bi jo lahko naredil. In zato so pisali o »klerikalno-nemški zvezi«, in še pišejo, in bodo še naprej pisali sebi v blamažo, dokler hočejo.

Včerajšnja volitev v deželni šolski svet je pa podrla vse liberalne klevete ter jih je pomandrala v prah. Nobene zveze z Nemci, nobenega pakta! Prejšnji deželni odbor je odposlal v deželni šolski svet dr. Tavčarja in grofa Barbota. Čast osebama, a sistem je moral pasti. In padel je! Dokaz: V deželni šolski svetu zastopata deželni odbor in z njim vred vse ljudstvo kranjske dežele dva pristaša S. L. S.: Dr. Šusteršič in dr. Lampe. To sta dve imeni, ki se jih ne drži noben pakt.

S. L. S. kljub temu, da nima večine v deželni zboru, stoji tu močna in ponosna, ker je edina, složna, zavedajoča se svojih dolžnosti do ljudstva.

Stvar je principiolo važna, ker stopata prvič v deželni šolski svet zastopnika S. L. S. in kmečkega ljudstva. Poleg zastopnikov države, mest, cerkve je prišel zdaj v deželni šolski svet nov element. Seveda je tudi tukaj S. L. S. v manjšini. Želimo pa, da bi zanesla vanj vsaj nekaj novega duha, ki ga želi vsa dežela.

Deželni odbor.

Razdelitev referatov pri deželni odboru kranjskem.

Kakor se nam naznanja, so bili v včerajšnji seji deželnega odbora referati takole razdeljeni:

Deželni glavar gosp. dvorni svetnik **Franc Šuklje** — personalije.

Grof Josip Anton Barbo:

Deželna kultura v ožjem pomenu, t. j. vinarstvo, živinoreja, mlekarstvo, ribarstvo, pogozdovanje, živinozdravništvo, kmetijska družba, podkovska šola, šola na Grmu, agrarske operacije, s kratka cela dež. kultura izvzemši melioracije in vodovodne naprave, dalje bera, gledališki zaklad s poslopji, stanovske stvari, prisilna delavnica (vprašanje ciganstva).

Dr. Ivan Tavčar:

Dobrodelni zavodi, železnice, statika, odgon, vojaške zadeve, priprege, ustanove, zakon o brambi poljščine, zemljiška odveza, gasilno-stražni zaklad.

Dr. Ivan Šusteršič:

Občinske stvari, stavbinske stvari, pritožbe o cestnih zadevah, ozir. administrativno-tehnične zadeve, deželnozborske zadeve, šolstvo, lovski zakon, legislativa obrt.

Dr. Evgen Lampe:

Deželne finance, deželna poslopja, ceste, muzej, zadržništvo, zdravstvo, melioracije in vodovodi, umetništvo, vprašanje dež. teritorija (Žumberk).

Neuspehi barona Raucha.

Ves hrvaški tisk sodi, da ban Rauch na Dunaju ni dosegel tega, kar je hotel, namreč, da bi si utrdil svoje stališče. Še zdaj se nič ne ve, kdaj bo imenovan tajnim svetnikom, dasi se je to imenovanje že davno pričakovalo. Toliko, kar se njegove osebe tiče. A tudi političnih lavorjevih vencev ni prinesel z Dunaja. V cerkveni politiki je glasom hrvaških vesti docela pogorel. Njegovega kandidata za koadjutorja zagrebškemu nadškofu so a limine odbili, ker se to mesto niti ne namerava ustanoviti. Tudi s predlogi djakovske in senjske škofijske stolice ni prodrl. Največji

neuspeh pa je imel pri skupnem finančnem ministru Burianu, kateremu je denunciral hrvaško-srbsko koalicijo, češ, da ima dokaze v rokah, da je srbsko gibanje v Bosni in Hercegovini v zvezi s koalicijo, da Srbi v zasedenima pokrajinama pod vplivom in po navodilih koalicije delujejo proti tuje-rodnim uradnikom, takozvanim »kuferasim« (ker prihajajo, kakor pravijo Srbi, s kovčgom, kuferjem, v deželo). Pl. Burian je baje bil gluh in ni spremenil v ničem svojega prepričanja glede srbskega gibanja, ki se pa pač pretirava.

Sicer pa vsled teh neuspehov Rauch še ne pade. O tem hrvaška glasila ne dvomijo. Kajti ne gre se za osebo banovo, marveč za protizakonitosti ogrske vlade, v očigled katerim Hrvatje ne morejo in nočejo popustiti svojega stališča.

»Jugoslovanska zveza« in nemški krščanski socialci pripravljajo neodvisni parlamentarni akciji v prilog Hrvatom, ker Madžari ne izvajajo določil nagodbe iz leta 1867.

Tujski promet na Kranjskem.

Drugi občni zbor prometnega društva na Bledu se je vršil dne 29. marca v dvorani »Blejskega doma«.

Po končanem sporedu dnevnega reda, je pozdravil g. Peternel zastopnike deželne zveze gg. dr. Krisperja in tajnika dr. Marna, ter druge zastopnike prometnih društev iz okolice.

Dr. Krisper izraža veselje nad obilnim številom udeležencev in izjavi, da Bled nosi v tujem prometu zastavo. Namen današnjega sestanka pa je, da se domenimo o načrtu in da se posvetujemo o najnujnejših točkah nadaljnjega delovanja; le skupno delo more privedi do zaželenega cilja. Zanimanje za tujski promet je danes potrebno, če hočemo narodu dati v kulturnemu pomenu višek, ki mu je kot kulturnemu narodu potreben, da ga drugi narodi vpoštevajo in cenijo.

V ministrstvu je poseben oddelek za tujski promet. Predsednik mu je dvorni svetnik Schindler, ki se zanima tudi za tujski promet na Kranjskem. Slovenci smo se zganili v zadnjem trenutku. Ako ne bi bili sedaj pripravljani, ne bi mogli izrabiti prilike, ki nam obeta biti ravno v teh okoliščinah najbolj ugodna. Tudi dunajski časnikarji se zanimajo za naš tujski promet.

V minolem letu 8. septembra smo sklenili napraviti poučen izlet gostilničarjev na Dunaj. Sedaj je vse pripravljeno. Bilo je premagati mnogo težkoč in napraviti mnogo potov, predno se je vse uredilo. Izmed vseh prometnih društev, bomo mi Kranjci prvi, ki napravimo poučen izlet slovenskih gostilničarjev na Dunaj. S tem pokažejo gostilničarji sami, da imajo razum za napredek v domači deželi, s tem delajo najboljšo in najintenzivnejšo reklamo za našo deželo.

Pomeniti se imamo tudi o gostilničarskem društvu. Vsak stan je organiziran, le gostilničarski je tam, kjer je bil pred desetletji. Tudi ta stan se mora organizirati; v ta namen bo zveza pričela izdajati s 15. aprilom poseben list, in sicer ilustrovan mesečnik. Pečal se bo intenzivno s tujskim prometom, z gostilničarstvom in z obrtom, ki je s tujskim prometom v tesni zvezi.

Nadalje govornik sproži misel, da se drugo leto na Bledu otvori razstava tujkega prometa na Bledu. Že sedaj se moramo pripraviti. Razstava bo stala mnogo; izrabiti moramo čas in si še sedaj osigurati subvencijo, da nam ista drugam ne odleti. Upati je pomoči od države, dežele in stolnega mesta.

Potem tajnik deželne zveze, g. dr. Marn, poroča o delovanju za minolo leto. Lansko poročilo je bilo kratko, ni imelo še kaj pozitivnega pokazati in se ni moglo ponašati s pravimi uspehi. Razun Bleda in Postojne je bilo delovanje vseh društev osredotočeno pri deželni zvezi.

Prometna društva v Bohinju, v Gorjah in na Dovjem so se na podlagi od dež. zveze izdelanih pravil osnovala. Vsa društva so delovala po danih navodilih deželne zveze v Ljubljani. Ista je gledala in skrbela, da so se krajevna društva ojačila in razširila. Da ima zveza denarnih sredstev na razpolago, bi pač drage volje storila vse potrebne naprave. Žal, zveza ima dolg nad glavo, torej ne more tako delovati v korist društvom, kakor bi rada. V obče so društva marljivo delovala. Z delovanjem prometnega društva v mestu Kranju, Kamniku in Škofji Loki pa ne moremo biti zadovoljni. Društvo v Kranju — vsaj upati je — da se čim preje požiivi in preosnuje. — V Kamniku in Škofji Loki je društvo spalo; niti odzvalo se ni; še zaprosenih fotografij ni poslalo. Res čudno! Tam, kjer so meščani, se ni storilo nič!

LISTEK.

Varšavska zvezanata izba

Osebe:

Nikita Piatačkov, nadstražnik.
Ivan Stojsmirno, žandar, podčastnik.
Aleksij Capcarapkin, pisar.
Meščan varšavski.

Dejanje se vrši v restavraciji nižje vrste.

Stojsmirno in Capcarapkin sedita pri mizi in pijeta »očiščeno« na 40% ter prigrizujeta kumaro; vstopi Piatačkov in vleče za seboj meščana za vrat.

Piatačkov: »Ha, vjel sem ptička!«

Stojsmirno: »Daj ga sem, da ga preiščemo.«

Capcarapkin, (pogleda meščana): »On je sumljiv, jaz se na to razumem.«

Meščan: »Kaj še, gospodje! Sem miren meščan!«

Stojsmirno: »Vidiš ga! Meščan!«

Capcarapkin (grozno): »Torej, kdo si?«

Meščan: »Sem... sem... toda zakaj mi pravite »ti?«

Stojsmirno (se smeji): »On je meščan! (Meščanu.) A ti veš, kdo smo mi?«

Meščan: »Jaz vas ne poznam.«

Stojsmirno: »Piatačkov, daj mu eno pod rebra, da bo vedel, kdo smo mi.«

Capcarapkin: »Daj mu še od mene!« (Piatačkov izvršuje povelje, meščan kriči.)

Stojsmirno: »Čemu cviliš, prekleti! Boli? ... A? ... Zato pa bije, da bi bolelo.«

Capcarapkin (meščanu): »Torej, kaj si storil?«

Meščan: »Nič nisem storil, samo šel sem po ulici...«

Capcarapkin: »Tako je vedno! Nobeden nič ne stori, samo gre po ulici, potem pa, da le pogledaš, je spet punt. (Udari z noge ob tla.) Po kaj si pa šel po ulici?«

Meščan: »Go... gospod, imel sem opravke...«

Stojsmirno: Piatačkov, daj mu eno za ušesa, da ne bo imel več opravkov.«

Meščan: »Kaj je to? Kaj delate? Se bom pritožil.«

Capcarapkin: »Tako torej! Še vlade ne spoštujete? (Meščanu): Če bi bil ti tudi sam angel, jaz te bom v luknjo vtaknil. Piatačkov, kje si ga pa vjel, brat?«

Piatačkov: »Stal sem na postaji, tule na voglu, gledam: kar pride mimo on, tale, zamišljen. Saperlot — si mislim, — to mora biti nepošten človek, ker je tako zamišljen. Mislim — rečem — sme samo vlada, a ne vsak meščan. Torej grem k njemu: »Kam pa ti.« A ta puntar odgovori: »Kamor mi je treba.« »Treba, ne potreba,« mu odgovorim, to ni tvoja reč, moja naloga je, da za vse skrbim. On ne

mara z menoj, hrup, ljudstvo se zbira, torej kaj storiti? Razženem ljudstvo, a njega za vrat in vlečem. A na poti sem se vstopil, da bi se pokrepčal, kajti kanali se je ustavljal.«

Stojsmirno: »Bravo, Piatačkov! Torej izpij kozareček.«

Piatačkov (skromno): »Rad na vaše zdravje.«

Capcarapkin (Piatačkovu): »Praviš, da se ti je upiral? Torej še nespoštovanje vlade in nepokorščina in upor. Morda se tam še kaj več najde.«

Stojsmirno: »Torej preiskava. Na delo Piatačkov! Roke kvišku, meščan!«

(Meščan dvigne kvišku roke, Piatačkov mu obrača žepe.)

Piatačkov (položil na mizo ključ): »Tu je ključ.«

Stojsmirno: »Ključ? Kaj mu bo ključ? Daj, konfiskujem.«

Piatačkov (obrača žepe): »Cigarete.«

Stojsmirno: »Konfiskujem.«

Piatačkov: »Denarnica.«

Pisar (položil roko na denarnico): »Konfiskujem.«

Meščan (obupno): »Toda, gospodje, kaj delate! To je brezpravje!«

Stojsmirno: »A ti molči! ... Te, te!«

Capcarapkin: »Jaz ti pravim, da to je pravica in mi ti že pokažemo, kaj je pravica. Glej, Piatačkov konfiskuje, jaz napišem protokol, Stojsmirno te odpelje v

luknjo, a tam vojno sodišče... daj Bog, da bi te pregnali na težka dela, a lahko te še kar gladko povesijo. Mi smo vlada, a vlada dela vedno kar hoče in to nikomur nič mar.

Piatačkov: »Utrudil me je pes, ker se je tako branil. Pil bi!«

Stojsmirno: »Torej pijmo. Saj si zaslužil, brat Piatačkov.«

Piatačkov (s kozarcem k Capcarapkinu): »Na vaše zdravje, Aleksij Harlampjevič.«

Capcarapkin: »Pijmo! (kaže na meščana): A tega pasjega sina izpustimo!... Pomilostimo ga, naj ga h... vzame!«

Piatačkov (meščanu): »Torej, z Bogom! Mi te pomilostimo.«

Meščan: »Dobro, toda vrnite, kar ste mi vzeli. Tako vendar ne gre... zdaj je konstitucija.«

Capcarapkin: »Stojsmirno, pokaži mu konstitucijo.«

Stojsmirno (vstane od mize, prime meščana za vrat, sune s kolenom v težišče njegovega telesa, ter ga vrže skozi vrata). »Ot tje konstitucija! ... Paol! ...«

SOMIŠLJENIKI!! SOMIŠLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice »Slovenske krščanske socialne zveze«: »V korist obmejnim Slovincem!« Kupujte te naše vžigalice!

Vaščani — kmetje, so se bolj postavili, kakor meščani. Kje je zavednost?

Inicijativo za gostilničarski tečaj je dal gosp. dr. Krisper. Potrebna je gostilničarska šola! Toda eno leto še ni upati, da bi se ta ideja izvršila. Snovanje gostilničarskega tečaja ni navezano na toliko težkoč. Obrtna zbornica ima že izdelan načrt; tak tečaj bo trajal 6—8 tednov. Gosp. tajnik apelira na gostilničarje, posebno na take, ki imajo odrasle sinove ali hčerke, da jih dajo v tak tečaj, kjer imajo priliko izobraziti se v serviranju, kuhi, občevarstvu itd. Obrtno ministrstvo razpolaga z učitelji, ki so sposobni za tak prepotrben pouk.

Za poučno potovanje se je zglasilo 28 gostilničarjev; več se jih sprejeti ne more.

Zelo važen faktor v tujem prometu je obrt. Ista mora namreč korakati z izobrazbo, da vstreže naročnikom. Deželna zveza se posebno zavzema za obrtne tečaje s tem, da zmožne obrtnike pošlje v te tečaje. V teh tečajih si obrtniki spopolnijo svojo izobrazbo najhitreje in najboljšje.

Ker je gostilna prva podlaga tujskemu prometu, treba je gostilničarstvo povzdigniti na kolikor mogoče visoko stopinjo. Deželna zveza daje pač direktivo, vendar strokovno ne more nastopiti. Pač pa zadovoljno prevzame posredovanje služb za čas sezone, sploh hoče, kakor roka roki pomagati in v evidenci imeti sposobne moči.

Kakor je že g. dr. Krisper omenil, prične zveza izdajati strokovni list: Promet in gostilna. Ker se v ljudstvu še ni razvil pravi pojem, kaj je promet tujcev, dajal bo list potrebna in poučna navodila in pojasnila. Pečalse bo tudi z različnimi športi, posebno z zimskimi: sankališčem, drsališčem itd. V Bohinju se je v tem oziru že letošnje leto pričelo. List bo donesal tudi strokovne članke o serviranju ter poročila o organizaciji drugih društev z istim namenom. Sodelovati so obljubili razni strokovnjaki na Dunaju.

Album Kranjske z 42 slikami, izdelan v Švici, ko kmalu izšel. Cena mu bo 1 K. Slika Kranjske se je razposlala v 3500 iztiskih. Za 2000 je denar še v deželi. Naj se vendar oni, ki so slike sprejeli, spomnijo svoje dolžnosti, ter vpošljejo denar, ali pa slike vrnejo.

G. dr. Krisper še poda glede potovanja na Dunaj nekaj pojasnil ter priporoča kot najboljše reklamno sredstvo lepe, moderne prospekte.

Oglasi se še g. Ivo Rus ter nasvetuje, naj se sprejme v program še potovanje v Baden. Ker se to lahko izvrši, se nasvet sprejme. G. Repe predlaga, naj vsak, kdor se je za potovanje prijavil, vpošlje 40 K kot garancijo, kojo zapade, če se dotičnik brez vzroka potovanja ne udeleži. Vlada mora pri potovanju disciplina.

Nato se je zanimivo zborovanje zaključilo.

SOMIŠLJENIKI!! SOMIŠLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice »Slovenske krščanske socialne zveze«: »V korist obmejnim Slovencem«! Kupujte te naše vžigalice!

Državni zbor.

Dunaj, 30. sušca 1908.

Ministrska kriza.

Položaj se danes ni nič izboljšal, nasprotno se je še poslabšal. Ni gotovo, če se jutri reši vprašanje češčine pri sodiščih na Češkem. Češke stranke nastopajo složno in naglašajo, da ne morejo odnehati, dokler ne vpoštevajo nemški sodniki Stremayrjevih jezikovnih določil. Vlada hodi srednjo pot. Vstregla bi na eni strani rada Čehom, ne da se zameri Nemcem. Čehi so nevoljni tudi na krščanske socialce, ker niso ž njimi glasovali za češko vseučilišče na Moravskem.

Jeze se pa tudi Nemci nad Kleinom, češ, da je preveč obljubil Čehom. Čehi so koncem današnjih pogajanj zopet ponudili demisijo svojih ministrov. Groze tudi z opozicijo, če se ne izpolnijo njihove zahteve. Opozicija se lahko izpremeni v obstrukcijo. Glede na položaj ni podal justični minister nikakih izjav.

Seja proračunskega odseka je bila jako kratka. Govorila sta mladočel Mastalka in češki radikalec Klofač, ki sta se pečala z razmerami pri sodiščih na Češkem. Klofač je zahteval, da naj vlada odločno nastopi proti sodnikom, ki odklanjajo češke vloge.

Po seji se stranke niso zbližale. V Peškovi navzočnosti je konfiriral dr. Klein z nemškimi voditelji o izjavi, ki jo je nameraval podati v proračunskem odseku. Vlada zastopa stališče, da so Stremayrjevi odloki pravno veljavni, a da ni mogoče s silo nastopiti proti državnim uradnikom. Nemci so izjavili, da z izjavo

niso zadovoljni. Nezadovoljni so pa tudi Čehi, ki zahtevajo, da naj se odločno nastopi proti sodnikom. V nemških poslaniških krogih je že padla grožnja, da prestopi levica v opozicijo ali pa v obstrukcijo, če ugodni Beck Čehom.

Dozdaj so ostali brezuspešni vsi posredovalni poizkusi. Celo vladni krogi so dajo, da je položaj kritičen, osobito, ker hočeta odstopiti oba češka ministra, ki izjavljata, da glede na razburjenje med češkimi strankami ne moreta več ostati v ministrstvu.

Zvečer se je vršil ministrski svet, ki je trajal od 6. do 8. ure zvečer.

Za varstvo rudarjev.

Rudarski pododsek je glede na rudarsko obrambeno zakonodajo sklenil, da se skliče enketa, h kateri se povabijo rudarske zadruge, podjetniški in delavski delegati. Vpraševalne pole se določijo tudi organizacijam podjetnikov in rudarjev.

Nova postava za punciranje.

Glavni urad punciranja pripravlja postavni načrt, po katerem se določi še peta vrsta zlata z 250‰ zlata.

AVSTRO-OGRSKA.

Za drugo češko vseučilišče na Moravskem.

Za drugo češko vseučilišče na Moravskem so priredili praški vseučiliščniki shod, na katerem je govoril rektor češkega vseučilišča dr. Goll. — V nedeljo je priredila moravska češka ljudska stranka shod, ki je odločno zahteval, da se ustanovi v Brnu češko vseučilišče. Po shodu so priredili udeleženci demonstracijo. Demonstranti so na cesti trikrat ustrelili. — Druga skupina je pela pred deželno hišo politične pesmi. Drugače se mir ni kalil.

Odlikovanja za sodelovanje pri sklepanju nagodbe z Ogrsko.

Z ozirom na odlikovanje za sodelovanje pri sklepanju nagodbe z Ogrsko je podelil cesar finančnemu ministru Korytowskemu veliki križ Leopoldovega reda, železniškemu ministru dr. Derschatti se je pa vladar pismeno zahvalil. Nadalje je pa odlikovanih in povišanih mnogo ministerialnih uradnikov. Veliki križ Leopoldovega reda je podeljen tudi Košutu, pohvaljen je z lastnoročnim vladarjevim pismom ogrski poljedelski minister Daranyi.

Delegacijsko zasedanje odgodeno.

Delegacijsko zasedanje se odgodi na mesec september. Za toliko časa se odgodi tudi vprašanje o povišanju častniških plač.

Dunajske občinske volitve.

Pri občinskih volitvah prvega razreda na Dunaju so zmagali v prvem in devetem okraju svobodomiselnici, ker krščanski socialci niso postavili kandidatov, v ostalih krajih so zmagali krščansko-socialni kandidati.

Wekerlejeva avdijsca pri cesarju.

Dr. Wekerle je rekel Košutu in Andrássyju, da je z ozirom na cesarjevo zdravstveno stanje poročal o notranje političnem položaju le kratko in splošno. O neresenih političnih vprašanjih poroča vladarju v posebni avdijski. Cesar bo zaslišal tudi Košuta. V skupni ministrski konferenci nameravajo skleniti, da se v proračunu za leto 1909 vstavijo povišane častniške plače.

TRGOVINSKA POGODBA MED SRBIJO IN AVSTRO-OGRSKO.

Glavni odbor srbske mlado-radikalne stranke je pričel razpravljati o trgovinski pogodbi z našo državo. Politični krogi so radovedni na izid, ker je od njega odvisno, če srbska skupščina pripravi pogodbi.

SANDŽAŠKA ŽELEZNICA.

Sultan je podpisal irado, ki določa trasiranje sandžaške železnice. V mešani komisiji, ki se snide sredi aprila, bodo trije avstrijski in trije turški glavni inženirji. Trasiranje bo končano najbrže že meseca septembra.

MAKEDONSKO VPRAŠANJE.

»Rječ« naglašajo, da se Avstro-Ogrska popolnoma strinja s temeljnimi načeli ruskih predlogov glede na Makedonijo. Le nekaj postranskih točk je, o katerih se bo vršil prijateljski razgovor. Angleška je objavila o Makedoniji belo knjigo, ki navaja posledice, če bi evropski koncert ne končal sedanjega kritičnega stanja v Makedoniji. Novi makedonski guverner bi moral biti neodvisen od Carigrada. Velevlasti bi mu zato morale garantirati plačo. Znižati se morajo turške čete v Makedoniji. Garantirati se mora integriteta Makedonije.

NEMŠKI CESAR ZAPUSTIL BENETKE.

Nemški cesar Viljem in cesarica Avgusta Viktorija sta se podala 30. aprila na ladjo »Hohenzollern«. Gromeli so topovi

Množica ju je pozdravljala, ko sta zapuščala Benetke.

ITALIJANI V SOMALIDEŽELI.

Italijanska četa, močna 512 mož, je zasedla s pomočjo dveh vojnihih ladij Danane. Kraj so utrdili. Domačini se niso upirali.

NOVA PREKUCIJSKA STRANKA V RUSIJI.

Policija je odkrila v Peterburgu veliko revolucionarno organizacijo. Preiskali so mnogo hiš in zaprli mnogo oseb.

MAROKO.

Mulej Hafid je zahteval od poslaništev, da naj ga priznajo kot sultana. Abdul Azis je zahteval 500 vojakov, ki odrinejo čez nekaj dni v Rabat.

Najnovejša politična poročila.

Pripravljen atentat na španskega kralja.

Španski listi poročajo, da je došel v Lisabono iz Argentine anarhist Antosa, ki se namerava podati v Madrid in ondi izvršiti napad na španskega kralja. Dosedaj se policiji še ni posrečilo zaslediti anarhistovega skrivališča. Strogo je zastraženo bivališče portugalskega kralja v gradu Necesidades.

Katoliški shod v Genovi.

Genova, 31. marca. Udeležba na katoliškem shodu je ogromna. Sprejela se je dozda sledenja načelna resolucija: »V očigled položaju, ustvarjenem vsled zadnjih diskusij in sklepov v parlamentu, sklene katoliški shod, da naj katoličani v javnem življenju zavzamejo odločno stališče, kajti čeprav morajo verska načela biti temelj njihovi organizaciji, treba poudarjati, da se prava verska svoboda ne more zamačiti, ako ne bodo katoličani povsod in v polnem obsegu izvajali krščansko-socialnega programa.«

Azija Azijcem!

Londón. V Indochini se vedno bolj razširja protievropsko gibanje. Komaj so Angleži potlačili nekatere pojave tlečega sovraštva do tujcev v Indiji, se je pojavilo enako gibanje proti francoski oblasti v Indochini. Upor netijo Anamiti, ki so se izšolali in izobrazili na Japonskem. Angleški in francoski listi označujejo položaj za opasen.

Dnevne novice.

+ Umazano konkurencio družbi sv. Cirila in Metoda imenujeta »Slovenski Narod« in celjska »Domovina« to, da je S. K. S. Z. založila v svoji lastni režiji vžigalice »V korist obmejnim Slovencem«. Da se ob tej priliki ne manjka lepih izrazov »hudo-bija«, »navadno sleparstvo« in tudi ostudnega denuncijantstva ne, to je stara navada teh priznanih liberalnih kapacitet v dobi »dostojne pisave«. Ko jim zmanjka stvarnih argumentov, pa se zatečejo k podlim sumničenjem in tudi najostudnejše sredstvo — denuncijantstvo — jim je v to dobro. Vsem tem ostudnim infamnim napadom bodi kratak odgovor. Dokler je dovoljeno »Družbi sv. Cirila in Metoda« razprodajati v lastni režiji različne razglednice in narodni kolek, dokler je prav tako dovoljeno nemški »Südmarki«, da razprodaja najrazličnejše blago v lastni režiji, do tedaj bo tudi dovoljeno S. K. S. Z., da razprodaja lastne vžigalice. Kar se pa tiče konkurence, ki se očita našim vžigalicam, pa priznavamo radi, da so konkurenčne g. Perdanu, ki ima od vžigalic »Družbe sv. Cirila in Metoda« največje dobičke, niso pa konkurenčne »Družbi sv. Cirila in Metoda« — ker gre ves njih čisti dobiček sigurno v korist obmejnim Slovencem — med tem ko gre pri Ciril-Metodovih vžigalicah znatni dobiček v žep g. Perdana. Jasne račune bo polagala S. K. S. Z. na svojih občnih zbiorih! Tu bi še vprašali uredništvo »Slovenskega Naroda«, zakaj ne napada Jebračinove Ciril-Metodove kave, koje delni čisti dobiček gre v korist družstvu »Merkur« in ne Ciril-Metodovi družbi, daši nosi ta kava znakom Ciril-Metodove družbe in je pravo konkurenčno podjetje napram kavi v korist Ciril-Metodovi družbi? Mari zato, ker je gosp. Jebračin premeten dovolj, da dá družstvu slovenskih književnikov in časnika-jev vsake svete kvatre enkrat dar petdesetih kron. Kar sme »Merkur«, sme menda vendar tudi »Slovenska krščansko-socialna zveza«, ki pa ves čisti dobiček poklanja obmejnim Slovencem in je torej znatno pred Jebračinovo cikorijo, katero »Narod« proti kavi »Družbe sv. Cirila in Metoda« priporoča! Enega vas lahko zagotovimo: Da ne bodo naše vžigalice nikomur molzna krava, da ne bo prejel noben časnika-iz čistega dobička naših vžigalic niti vinarja, marveč da bo ves čisti dobiček teh

naših vžigalic v resnici »V korist obmejnim Slovencem«, kakor to jasno označuje njih napis. Kupujte torej vžigalice: »V korist obmejnim Slovencem«!

+ Cesar se je 29. t. m. prvič izprehajal po vrtu. Tudi včeraj se je cesar izprehajal po vrtu od pol 12. do četrta na 1. uro.

+ Osebnosti. Imenovan je za suplenta na državni realni na Dunaju (Leopoldstadt) g. Vincencij Marinko. — Sekcijski svetnik v ministrstvu g. dr. Ivan Žolger je dobil Najvišje priznanje.

+ Velika zapuščina. V Trzinu umrl inženir g. Viljem Polak je zapustil družbi sv. Cirila in Metoda 150.000 K. Tudi za druge namene je zapustil znatne vsote. G. Polak si je pridobil znatno premoženje kot akcionar pri bosanski železnici in pri švicarskih železnicih.

+ Papežev jubilejni križec za vse katoličane. Ob priliki papeževega jubileja si bodo vsi katoličani po vsem svetu lahko nabavili posebni jubilejni križec. Križec bo umetno izdelan, modeluje ga profesor Marshall na Dunaju. Križec bo izdelan na sedem načinov. Nad njim bo zelo fino stilizirana tiara s ključji, v sredi križca pa papežev medaljon v visokem reliefu. Levo od tega je napis: »Sacerdotale Jubilaum« in desno »Pius X. Pont. Max.«. Na nasprotni strani je po facsimilu papeževega rokopa blagoslovni rek: »Deus omnipotens — Vos — Omni benedictione«. Odspod »Die 11. Oct. An. 1907« in podpis sv. Očeta v originalu.

+ Priznanje. C. kr. deželni šolski svet je v svoji seji dne 12. t. m. na trozredni šoli na Boh. Bistrici izrekel priznanje gospodu nadučitelju Martinu Humeku in gospici učiteljici Fanci Zemljanovi za vestno delovanje v svojem poklicu. Čestitamo!

— Iz Dvora pri Žužemberku. Dne 27. marca so se v tukajšnji občini vršile občinske volitve. Tako mirnih volitev gotovo že dolgo ni bilo na Dvoru. Ko smo došli na volišče in se ozirali po sovražniku, ga nismo nikjer našli. Volitve so se vršile popolno enoglasno. Liberalna stranka se je volitev zdržala. Le v prvem razredu je z dvema glasovoma hotela pokazati svoje življenje.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem. Prihodnje redno mesečno zborovanje se vrši v petek, dne 10. aprila 1908 ob polu 6. uri zvečer v šolski sobi porodniškega oddelka deželne bolnice z naslednjim sporedom: 1. Poročilo predsedstva in referati; 2. demonstracije. — Društvo bode kakor doslej tudi v tekočem letu, zvesto tradiciji, gojilo medicinske vede in v to svrhu skrbelo ob mesečnih predavanjih za zanimiva znanstvena predavanja in demonstracije, obenem se pa tudi oziralo na aktualne točke iz socialnega vprašanja zdravniškega stanu. Da društvo to veliko nalogo uspešno in v širokem okviru izvrši, obrača se tem potom na vse člane društva, osobito na kolege z dežele, da prijavijo čim prej predavanja in demonstracije za letošnji program, da prihajajo polnoštevilno k mesečnim predavanjem ter tako pripomorejo k njih privlačnosti in koristi.

— Razstava pitane živine in rib na Dunaju 1908. Dne 10. aprila t. l. se bode odprla na osrednjem živinskem trgu pri Sv. Marxu na Dunaju razstava pitane živine in rib in sicer slovesno v navzočnosti poljedelskega ministra dr. Ebenhocha. Razstava bode pokazala lepe uspehe avstrijskih živinorejcev in odprla tudi nove virov za oskrbovanje velikih mest z domačo klavno živino. Za razstavo je zglašena živina iz Dolnje in Gornje Avstrijske dežele, Štajerske, Kranjske, Češke, Moravske, Galicije in Bukovine. Dalje se bodo postavile razne ribe, raki in lupinarice in bo v tem oddelku na razpolago preko 200 akvarijev. Dopitani kunci (domači zajci), katerih je prigradenih nad 500 kosov, razstavljeni bodo v posebnem oddelku, istotako poljedelski stroji in priprave, avtomobili za težo, motorji, gnojila, poklaji in druge poljedelske potrebščine. Za darila je na razpolago 11.000 K. Razstava traja samo tri dni, to je 10., 11. in 12. aprila t. l.

— Avstrijskim veterinarskim delegatom je imenovan gospod Frančišek Pirnat, c. kr. okrajni živinozdravnik iz Slov. Gradca in je kot tak nameščen v Zagrebu, kjer imamo sedaj dva delegata Slovenca.

— Državne veterinarske službe. Na Štajerskem in Primorskem spopolnilo se bode šest mest državnih veterinarskih zdravnikov.

— Jubilejski sklad »za otroke«. Prvi izkaz jubilejskega sklada izkazuje dol. avstrijsko namestništvo na Dunaju, v dobi od 16. februarja do 23. marca t. l. se je nabralo 231.561 K, med temi je darilo prve avstrijske hranilnice v znesku 200.000 K, in zavarovalnice proti nezgodam v znesku 25.000 K.

— Umrl je, kakor se nam poroča iz Toplice na Dolenjskem, 29. marca občeznani »pan Telátko«, gostilničar »na Tabru«. Rojen je bil l. 1834 v okraju Pisek na Če-

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
30	9. zveč	748.4	6.8	sl. jug	jasno	
31	7. xjutr.	36.4	1.6	sl. jug.	megla	0.0
	2. pop.	32.5	16.1	sr. jzab.	pol. obl.	

Srednja včerašnja temp. 8.8°, norm. 6.4°.

789 **Zahvala.**

Za mnogobrojne dokaze sočutja ob smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne matere, oziroma stare matere, tašče, sestre, svakinje in tete, gospe

Marjete Jamšek roj. Kušar

hišne posestnice in trg. vdove

izrekamo tem potem vsem udeležencem najsrčnejšo zahvalo.

Žalujemo ostali.

Stara prodajalniška oprava

se kupi. — Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

763 2—2

Služba organista

se odda o sv. Juriju. — Prednost imajo cecilijanci in ki so zmožni podučevati na zaslini šoli.

788 3—1

Župni urad v Štangi pri Litiji.

Hišnik Kočija

oziroma **hišnica**, ki bi pospravljala proti posebnemu plačilu tudi pisarno, se takoj **sprejme.** Prednost ima zakonski par brez otrok.

785 3—2

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Kupujem v vsaki množini **sveže in kuhano**

743 3

Trgovski učenec

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, star 15—17 let, kateri se je že v kaki trgovini učil, se **sprejme** pod ugodnimi pogoji v večji trgovini z mešanim blagom na Dolenjskem.

Oglasila naj se pošljejo na upravništvo „Slovenca“ do 10. aprila t. l.

772 3—2

= maslo =

celo leto. — Ponudbe: **Ivan Suban**, trgovec, **Trst.**

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo se **sprejme** v trgovino z mešanim blagom pri **Ivanu Vahčiču** v Cerkljah pri Krškem.

773 5—3

786 1—1

Oklic.

Vsled odobritve od strani c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani z dne 26. marca 1908, opr. št. Nc III ²²⁹⁸/₂ dovoljuje se

= prostovoljna dražba =

Janeza Vozel iz Prhova št. 9 lastnega zemljišča vlož. št. 54 katastr. občine Ržiše obstoječega iz njiv, travnikov, gozdov ter poslopji, na kose, eventualno v celoti, ter se v to določuje narok na lici mesta v **Prhovu**

na 13. aprila 1908 dopoldne od 10. ure naprej.

Dražbeni pogoji so pri sodišču na vpogled.

C. kr. okrajno sodišče v Litiji, oddelek I.,

dne 29. marca 1908.

**Steckenpferd-
lilijno-mlečno-milo.**

Najmilejše milo za kožo.

674 40—3

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrirani glavni cenik z nad 3000 slikami vseh vrst mikelnstih, srebrnih in stališ ur, kakor tudi vseh vrst solidnih zlatnih in srebrnih, godbenega orožja, jeklenega in namiznega blaga po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel remont. ura K 3—
švic. izvir. „Roskopf“ pal. ura K 8—
registr. „Adler Roskopf“, nikel. remont. s sidro K 7—
Goldin rem. ura „Luna“, kolesje s dvojnimi plaščem K 8—
srebr. rem. ura „Gloria“ K 12—
„oklep. veržica s rince“ na pero in karab. 15 gr. teža K 2—
reška Tola nikel. ura cilind. z „Luna“ kolesjem K 10—
ura s kuhavico K 8—50, budilka K 2—90, kuhinjska ura K 3—
švarcvaldka ura K 2—00.

Za vsako oro žetno pismeno jamstvo!

Miklo rlatko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad**,
in ka. dvorni založnik v Mostu (Brüx) 654,
Češko. 2915 1—4

Osrednja banka čeških hranilnic.

Podružnica v Trstu.

Telefon 1995. **Piazza del Ponterosso 3.** Uradne ure 8—3.

Ista je ustanovila v najnovejšem času **posebni oddelek** za

= vadije in kavcije =

kateri polaga **vadije** in **kavcije** za **zgradbe, dražbe** in **kupovanje gozdov**, nadalje preskrbi **postavno jamstvo za posojila na špirit, pivo, sladkor, mineralna olja**, kakor tudi za **kredite na sol, tovore in carino.**

Razun tega se peča tudi z nabavo vsakovrstnih **kavcij**, kakor: za **skladišča, kupovanja, zakupe, prodajo tobaka, loterije, službe in ženitve**; isto-tako **izmenja že položene kavcije, tako, da so v istih naložene svote zopet na prosto razpolago.**

Mi polagamo vadije in kavcije v **lastnih**

4% sirotinskovarnih bančnih zadolžnicah

neposredno na mesto pologa ter prihranimo na ta način klijentu ne samo trud, ki ga povzročijo taka polaganja in manipulacije, temveč tudi **risiko** za eventualne izgube na kurzu.

Najugodnejši pogoji!

Vse druge informacije daje radevolje

Ravnateljstvo.

787 1—1

Moderna svila za bluze

in nakit, baržuni, pliši, žipkasto blago, žipke, uvočki, svilene vezanine, pajčolani, žipkasti ovratniki, modni trakovi. — Novosti vedno v največji izbiri pri

P. Magdič, Ljubljana, Pražernove ulice šte. 7.

766 1 b

Prva kranjska slamnikarska zadruga v Mengšu

priporočata bogato svojo zalogo najraznovrstnejših 465 12—12

= slamnikov. =

Od najfinejših do najpriprostejših za **gospode, dame in otroke.** Priporoča se zlasti **slav. društvom, veleč. duhovščini in trgovoem.**

Zastopstvo za Kranjsko:

Ivan Podlesnik ml. Ljubljana, Stari trg 10.

Tu se naroča na debelo in prodaja na drobno.

Svoji k svojim!

V Angleškem skladišču oblek

se radi pomanjkanja prostora in vsakdanjega dohoda svežega blaga prodaja **najmodernejša in najfinejša konfekcija za dame, gospode, deklice, dečke in otroke** že sedaj za **lastno ceno.**

O. BERNATOVICH, Ljubljana, Mestni trg 5.

691 22

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Ljubljana. — Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.

Priporočajo sl. občinstvu svoja **pristna rdeča, črna, bela in de-sertna vina**, kakor tudi domači **tropinovec, konjak, slivovko** itd. po primernih cenah.

645 80—6

Ceniki in vzorci poštnine prosti.

Podružnica v Spljetu.

Dolniska glavnioca

11 K 2.000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča

promese na komunalne srečke à K 15½. — Žrebanje dne 2. marca. — Glavni dobiček K 300.000.—,

promese na Tiske srečke à K 7.—. — Žrebanje dne 1. aprila. — Glavni dobiček K 180.000.—.

Obe promesi skupaj samo K 21.—.

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun proti **4½%** obrestim.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond

11 K 200.000. 11